

А. Дарыюш Гавада – місіянер з вялікім сэрцам, які ў 1994 годзе пачаў апекавацца над беднымі дзецьмі і падлеткамі ў Камеруне. У прытулку, якім ён кіруе, хлопцы і дзяўчаты маюць лепшыя ўмовы для жыцця і могуць хадзіць у школу замест таго, каб працаваць з маленства. У сённяшнім нумары “Слова Жыцця” а. Дарыюш Гавада знаёміць нас з тым, як выглядае служэнне місіянера, а таксама з рэаліямі жыцця на Чорным кантыненте.

†

– А. Дарыюш, як пачалася Ваша місіянерская прыгода?

– Мая місіянерская прыгода пачалася ў 1975–1980 гадах, калі вучыўся ў сярэдняй школе, у інтэрнаце, за 150 км ад дома. Не ведаю, як і адкуль мне ў рукі трапіла выява заплаканага маленькага чарнаскурага дзіцяці з надпісам-просьбай аб дапамозе. Скажаў тады сабе ў сэрцы, што буду дапамагаць такім дзецям. Але хутка пра гэта забыўся.

Выпускныя экзамены, вяртанне ў родны горад, 5 гадоў вучобы, год працы ў навучальнай установе... Аднак недзе на 3 курсе навучання (свецкага) я выпадкова апынуўся ў акадэмічным душпастырстве, у харызматычнай групе. Мне спадабаліся гэтыя ўзнятыя рукі, гэтыя блажэнныя спевы, якія кранаюць сэрцы і розумы. А пасля я трапіў на акадэмічныя рэкалекцыі ў Канажэва каля Познані.

Гэта быў люты 1984 года. Памятаю, стаяў мароз, і снегу нападала амаль па калена. Падчас начнога чужання мы адаравалі Найсвяцейшы Сакрамант у ацяпляльным касцёле, а штосьці ўнутры стала мне падказваць: “Вы тут упіваецеся Святым Духам, хораша спяваеце, рукі ўверсе, сэрцы цешацца, славячы Пана, а дзесьці ў свеце мільёнам дзяцей няма чаго есці, і гэтага вашага Бога яны нават не ведаюць”. Я ўзгадаў той здымак з інтэрнацкіх часоў. Устаў, выйшаў з касцёла на мароз і пачаў маліцца на ружанцы, абыходзячы святыню, каб праверыць, ці можна ахаладзіць гэтае ўнутранае ўзрушэнне. “На жаль”, не! Праз некаторы час следам за мной на вуліцу выйшаў светлай памяці а. Томаш, і мы загаварылі. Я ўсё раскажаў і пачуў у адказ: “Скончы вучобу, і паглядзім, ці ўсё яшчэ будзеш мець жаданне адправіцца на край свету”.

На 4–5 курсах я заставаўся ў харызматычнай групе, грэючы сэрца. Хадзіў у паломніцтвы, штодзённа ўдзельнічаў у св. Імшы для студэнтаў а 7-ай раніцы. Але цвёрда паставіў, што адразу пасля заканчэння навучання пачну не толькі “махаць рукамі”, але і дзейнічаць.

Я паступіў у семінарыю ў 1986 годзе. З самага пачатку сказаў настояцелям, што хачу на місіі ў Афрыку. У 1993 годзе атрымаў святарскія пасвячэнні і праз 3 тыдні быў ужо ў Камеруне. І так да сёння. У чэрвені мінула ўжо 27 гадоў.

– У чым заключаецца Ваша місіянерскае служэнне?

Першыя 16 гадоў я выконваў паслугу пробашча парафіі на ўсходзе Камеруна. Гэта была амаль тыповая парафіяльная праца на тэрыторыі, якая ахоплівае 7 раёнаў горада Бертua і 25 вёсак уздоўж адной дарогі ў трапічным лесе. Да канца парафіі мне было 220 км. Магчыма, розніца з душпастырскім служэннем у Польшчы заключаецца ў тым, што Касцёл у Камеруне тады меў усяго 100 гадоў, а ў парафіі – толькі 40.

У адной з вёсак я быў першым белым чалавекам з часоў стварэння свету. Каб дабрацца туды, нам з хлопцамі давялося на працягу 3-ох дзён прачышчаць сцежку ў лесе. А лясы тут не такія, як у Еўропе.

Катэхезы з нуля амаль паўсюдна, хросты сотнямі, да св. Камуніі мала хто мог прыступаць (у большасці выпадкаў тут альбо канкубінат, альбо паўсюдная палігамія) – толькі дзеці пасля Першай Камуніі і пажылыя асобы. А старэйшых таксама не шмат, бо ў Камеруне людзі пасля 60-ці гадоў складаюць толькі 3% насельніцтва. Але мясцовы люд горнецца да Касцёла. Магчыма, спачатку крыху па прынцыпе забавы, калі святар прыязджае раз на 2 месяцы: нешта адбываецца, хадзем паглянем!

Праца ў такіх умовах заключаецца ў арганізацыі структур у вёсках: выбар катэхіста – таго, хто кіруе мясцовай супольнасцю і адпраўляе літургію слова кожную нядзелю, нейкага невялікага парафіяльнага савета, стварэнне хору, біблейнай ці марыйнай групы. У гэтым горадзе ўжо крыху лепш, бо я прыйшоў пасля першага пробашча парафіі, таму ўсё было ўжо наладжана: штодзённая св. Імша і Ружанец у капліцы, катэхізацыя дзяцей, розныя парафіяльныя групы. Акрамя таго, тут яшчэ трэба быць адначасова і ксяндзам, і ўрачом, і механікам, і сталяром, і маляром, і зваршчыкам, і настаўнікам, і земляробам, і муляром і г. д. Можна нават наадварот сказаць, што ксяндзам з’яўляюся толькі ў вольны час.

У 2000 годзе, калі застаўся ўжо амаль адзін на плябаніі, я адчыніў дзверы для дзяцей з парафіі, у якіх бацькі альбо памерлі ад СНІДу, альбо неяк інакш пабіты лёсам, каб забяспечыць ім дах над галавой, харчаванне і навучанне. З дапамогай людзей добрай волі, у асноўным з 9-ці парафій у Познані, якія нас падтрымлівалі, адправілі тады ў школу 844 дзіцяці.

Пазней, у 2007 годзе, удалося пабудаваць першы дзіцячы дом у 300 метрах ад плябаніі, дзе ўжо жыў каля 25-ці дзяцей. У 2009 годзе я пераехаў у Яўндэ, сталіцу краіны, і тут у 2011 годзе пабудаваў другі прытулак, дзе зараз жыву разам з 35-цю дзецьмі і апекунамі. Такім чынам, цяпер уся мая праца абмежавана да нашага прытулку. І надалей “ксяндзам з’яўляюся толькі ў вольны час”: будую, рамантую, шукаю грошы на прадукты харчавання, адзенне, лячэнне.

– Якое аблічча мае Касцёл там? Што ў ім выклікае здзіўленне, а што – надзею?

– Касцёл у краіне крыху адрозніваецца ад нашага еўрапейскага. Перш за ўсё, ён малады, мае ледзь 130 гадоў, а ў некаторых вёсках яшчэ нават няма супольнасці. Але тут нікому не трэба даказваць існаванне Бога. Кожны ў Яго верыць: і хрысціянін, і мусульманін, і сектант. А сект тут сотні. Бог ёсць, і ніхто нават не сумняваецца. У гэтым ёсць надзея.

Поўдзень краіны больш хрысціянскі, а поўнач больш мусульманская. Напрыклад, тут у горадзе амаль на кожным таксі ёсць надпісы, якія праслаўляюць Бога, Маці Божую, Алаха альбо Мухамеда. У кожнай установе, ля касы ў краме – усюды павінна ляжаць меншае альбо большае выданне Бібліі. Часта падзёртыя, як у сабакі з пашчы выцягнутыя – значыць, часта чытаемыя. Бог усюды! Спевакі часцей спяваюць пра Бога, чым на іншыя тэмы. Таксама маецца база для душпастырскай працы. Тут ёсць надзея. Аднак яе няма, калі гаварыць пра маральнасць. Касцёл сапраўды поўны і ў нядзелю, і ў звычайныя дні, але да Камуніі мала хто можа прыступаць. Канкубінат, амаль неіснуючыя сакраментальныя сужэнствы і ўсеагульная палігамія. Звычайна шлюбавы настолькі выкаранены і складаны, што мусіць мінуць яшчэ некалькі ці нават дзесяткі пакаленняў, перш чым тут нешта зменіцца, і мужчына з жанчынай спачатку пойдучь да алтара, а потым пачнуць жыць разам. Але людзі ёсць у касцёле. Яны вельмі актыўныя, удзельнічаюць у розных парафіяльных групах – у гэтым, магчыма, і ёсць іскра надзеі.

□□ – Якія цяжкасці спадарожнічаюць працы місіянера? Ці сустракаліся Вы з пагрозай для жыцця?

—

“Даю дзецям надзею на лепшае заўтра”

Аўтар: Ангеліна Марцішэўска
11.10.2020 00:00

